

Datum : 19 juli 2018

Betreft : Bijdrage ABU internetconsultatie wetsvoorstel tot herziening van het beslag- en executierecht

Algemene inleiding

De ABU (Algemene Bond Uitzendondernemingen) maakt graag gebruik van de mogelijkheid een bijdrage te leveren aan de internetconsultatie van het wetsvoorstel tot herziening van het beslag- en executierecht.

In Nederland werken jaarlijks circa 800.000 mensen via een uitzendbureau. Voor veel van deze mensen vormt de uitzendbranche een opstap naar de arbeidsmarkt, met name voor mensen aan de onderkant of met een afstand tot de arbeidsmarkt. De uitzendbranche kent een groot aandeel van werkenden die rond het wettelijk minimumloon verdienen. Het karakter van de uitzendbranche brengt met zich mee dat er relatief veel werkenden zijn die met een beslaglegging op het loon te maken krijgen. Als vertegenwoordiger van uitzendwerkgevers is de ABU dan ook voorstander van het uitgangspunt beslaglegging effectiever en efficiënter te maken. Niet alleen vanuit het perspectief van de werkgever als derdebeslagene, maar vooral ook vanuit het perspectief van de uitzendwerknemer die gebaat is bij het borgen van een bestaansminimum en een efficiënte afwikkeling van schulden.

Reactie op het wetsvoorstel

Vanuit het perspectief van de werkgever als derdebeslagene, heeft de ABU met name gekeken naar die onderdelen van het wetsvoorstel die de afwikkeling van derdenbeslagen (loonbeslagen) betreft. Bij deze onderdelen van het wetsvoorstel plaatst de ABU een aantal kanttekeningen:

Algemene opmerking

Wij maken uit het wetsvoorstel op dat deze ziet op een wijziging van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering en enige andere wetten in verband met de herziening van het beslag- en executierecht. Wij vinden het in algemene zin spijtig dat (nog) niet gekeken is naar de Invorderingswet 1990. Het borgen van het bestaansminimum voor schuldenaren en een effectieve en efficiënte procesgang, moet wat ons betreft vanuit een breed perspectief bekeken worden en zien op alle mogelijke beslagen en vorderingen. Dit wetsvoorstel ziet – als de interpretatie van de ABU juist is – niet op loonvorderingen voortvloeiend uit de betaling van Rijksbelastingen en lokale belastingen. Met andere woorden vorderingen die qua rechtsregime vallen onder de Invorderingswet 1990.

Vanuit het perspectief van de werkgever als derdebeslagene is de procesgang vergelijkbaar ongeacht of het om een loonbeslag op grond van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering dan wel een loonvordering op grond van de Invorderingswet 1990 gaat. Kijkend naar het door de overheid ingezette traject voor een Brede schuldenaanpak, is de ABU van mening dat de doelstelling tot meer eenvoud, snelheid en effectiviteit in de afwikkeling van loonbeslagen en loonvorderingen in brede zin zou moeten gelden.

Verkorting termijn derdenverklaring – wijziging artikel 476a Rv

Het wetsvoorstel wijzigt dit artikel als volgt:

'In het eerste lid wordt 'Zodra vier weken zijn verstreken na het leggen van het beslag' vervangen door 'Zodra twee weken zijn verstreken na het leggen van het beslag' en wordt na 'die door het beslag zijn getroffen.' een zin ingevoegd, luidende: Indien de schuldenaar de derde dit binnen twee weken na het leggen van het beslag schriftelijk verzoekt, wordt de verklaring gedaan zodra vier weken zijn verstreken na het leggen van het beslag.'

De Memorie van Toelichting zegt hierover 'Dit wetsvoorstel regelt dat de termijn waarna deze verklaring kan worden gedaan flexibeler wordt.' (pagina 15, laatste alinea). Naar onze mening wordt met de voorgestelde wijziging van dit artikel, het doen van de derdenverklaring voor de werkgever niet flexibeler. De termijn wordt slechts verkort.

De interpretatie van de ABU bij de voorgestelde wijziging van dit artikel is namelijk dat er door de derdebeslagene (werkgever) twee weken dient te worden gewacht met het doen van de derdenverklaring. Het gewijzigde artikel stelt immers dat de werknemer binnen twee weken aan de werkgever het verzoek kan doen om niet eerder dan na vier weken te verklaren. Dit leidt tot een onwenselijke situatie, omdat het de derdebeslagene (werkgever) niet de mogelijkheid biedt eerder dan na twee weken te verklaren.

De Memorie van Toelichting stelt hierover bij 'Onderdeel U (artikel 476a)' op pagina 43 dat 'overigens blijft verkorting van de twee weken-termijn met instemming van de schuldenaar nog steeds mogelijk.'. Dit lezen wij echter niet uit de voorgestelde wijziging van het artikel. Overigens is ook onduidelijk welke 'twee weken-termijn' hier exact wordt bedoeld; de eerste twee weken na de beslaglegging of de twee weken die liggen tussen twee en vier weken na de beslaglegging.

Aanvullend vragen wij ons af of een verkorting van de termijn van vier naar twee weken voor alle derdebeslagenen praktisch haalbaar is.

Elektronisch afgeven derdenverklaring – wijziging artikel 475 Rv

Op dit punt stelt de Memorie van Toelichting: 'Daarnaast maakt een wijziging van het Besluit Verklaring derdenbeslag het mogelijk om een derdenverklaring elektronisch af te geven.'. Voor de werkgevers die de ABU vertegenwoordigt is dit een belangrijke en lang gewenste verbetering. Echter ziet de ABU in het wetsvoorstel en de Memorie van Toelichting een aantal aandachtspunten.

De lezing van de ABU is dat het wetsvoorstel zelf alleen ziet op het verplicht elektronisch leggen van het derdenbeslag door de deurwaarder, als de derde hiervoor een elektronisch adres kenbaar heeft gemaakt bij de aangegeven overheidsinstantie (welke?). Dit betreft de voorgestelde wijziging van artikel 475, lid 3.

Het ontbreekt echter aan een concept van de wijziging van het Besluit Verklaring derdenbeslag waarin wordt geregeld dat de derdenverklaring elektronisch kan worden afgegeven. Daarmee ontbreekt nadere informatie over de wijze waarop de derdenverklaring elektronisch kan worden afgegeven.

Om daadwerkelijk efficiëntie voor de derde te realiseren, dient in ieder geval in acht te worden genomen:

- het niet elektronisch ontvangen van het beslagexploot (dus per post), moet de derdebeslagene niet beletten de derdenverklaring elektronisch te kunnen verstrekken aan de deurwaarder;
- de derdebeslagene moet niet verplicht worden de derdenverklaring te verstrekken via hetzelfde systeem voor gegevensverwerking als is gebruikt door de deurwaarder.

Met andere woorden; digitalisering van het proces van afwikkeling van loonbeslagen is zeer gewenst door werkgevers, maar uniformiteit is randvoorwaardelijk. Anders wordt de beoogde efficiëntie niet gerealiseerd. De ABU denkt hierover graag mee.

Vereenvoudiging Besluit Verklaring derdenbeslag

In de Memorie van Toelichting staat op pagina 16 dat 'het verklaringsformulier zal worden vereenvoudigd bij algemene maatregel van bestuur'. Wij missen als onderdeel van de internetconsultatie een concept van het vereenvoudigde verklaringsformulier. Wij achten het wenselijk een concept versie te toetsen bij derdebeslagenen. Voor hen is immers de vereenvoudiging bedoeld.